

آشنایی با موزه های تاریخی

وکشورشناسی شهر مسکو

قسمت پایانی

نویسنده : محمد حیدری (همت)

است. تنوع رنگها، تزئینات زیبا و مختلف و نیز هماهنگی اجزاء داخلی کلیسا، جلوه خاصی بدان بخشیده است. مشاهده این کلیسا بیانگر نشاطی است که از پیروزی بر دشمنی که وطن را تهدید می کرد حاصل شده است این کلیسای جامع، نخستین بازسازی یاد بود معماری قرن ۱۵ تا ۱۸ بوده است .

محوطه کرویتسکویی

این محوطه بخشی از مجتمع موزه دولتی تاریخی روسیه به شمار رفته و تاریخ آن به قرن ۱۲ میلادی باز می گردد. در این مکان کلیسای کوچکی قرار داشت که بعدها پس از تأسیس اداره اسقفی به عنوان دفتر اسقف اعظم مورد استفاده قرار گرفت و مجموعه به جای مانده به قرن ۱۷ میلادی یعنی دوران شکوفایی کرویتسکویی به عنوان مرکزی دینی - فرهنگی تعلق دارد این محل از سال ۱۹۸۲ میلادی به عنوان موزه مورد بهره برداری قرار گرفت. بازدید از این موزه تنها در قالب گردشهای گروهی امکان پذیر می باشد. این گردشها تحت عناوینی همانند: مجتمع تاریخی - فرهنگی محوطه کرویتسکویی، هنرمندان مشهور و ... انجام می گیرند. نشانی : خیابان کرویتسکویی ۱۳ متروی پرولتارسکا

در شماره ۳۱ نشریه شهر مسکو را معرفی و برخی از موزه های مهم این کشور مثل موزه فضایی باز بورودینو، موزه نیروهای مسلح و موزه کاخ کرملین را شرح دادیم. اینک تعدادی از دیگر موزه های این شهر را معرفی می کنیم.

کلیسای جامع پوکروفسکی

این کلیسای جامع ، جزئی از مجتمع موزه دولتی مسکو است که به مناسبت پیروزی لشکر روس در نبرد با قازان توسط دو تن از معماران سرشناس، پوستینک و بارما در سالهای -۱۵۶۱ ۱۵۵۵ احداث گردید. از آنجایی که این یورش سرنوشت ساز و تسخیر قازان در روز جشن پوکروفکا صورت گرفت، برای همین کلیسا به این نام مشهور گشت کلیسای جامع پوکروف -در نزدیکی خندق موجود در اطراف قصر کرملین واقع شده است یکی از آثار دردخشان معماری این سرزمین به شمار می آید. در این میدان بزرگ، سه کلیسا احداث گردیده که پس از چندی، دو کلیسای دیگر بدان افزوده گشت، یکی از این کلیساها در بالای قبر ولی با نام واسیلی سعید و دیگری بر روی قبر ولی با اسم ایاهان (پوهنا) سعید واقع گردیده و طی سالهای ۱۵۸۸-۱۶۷۲ میلادی ساخته شده

تاریخ معاصر به ویژه دهه های اخیر اختصاص دارد. در این مکان گردشهای گروهی صورت گرفته و نیز نمایشگاههای بر پا می گردد. همچنین برای دانش آموزان مدارس دوره های ویژه آموزشی تحت عنوان: موزه به عنوان پدیده فرهنگ جهان برگزار می گردد.

نشانی : خیابان موخوای ۶،
متروی براویتسکایا، آکساندروفسکی
ساد، بیبلیاتیکا ایمنی لنینا-تلفن ۲۰۲۷۱۲۶-
۲۰۲۰۳۶۷

موزه تاریخی و انقلابی کراسنایا پرسنیا

این موزه نیز بخشی از موزه انقلاب به شمار می آید و توسط شرکت کنندگان شورش مسلحانه سال ۱۹۰۵ میلادی تأسیس گردیده است. در سال ۱۹۱۷ میلادی بخش یادبود موزه در محلی به نام پرسنا، درون ساختمانی که در آن به هنگام انقلاب ۱۹۱۷ میلادی مرکز هدایت و رهبری شورش قرار داشت واقع شده است. این مجموعه یادآور پیشینه کراسنایا پرسنیا می باشد. بخش عمده یادمانهای تاریخی در ساختمانی که به موزه اختصاص یافته است نگهداری می شود.
نشانی : بالشوی پردتچسنگی پیروولک ۴، مترو باریکادانایا، کراسنپرسنسکایا-تلفن ۲۵۲۳۰۳۵

موزه اتاق یادبود کرژیزانوفسکی

این اتاق (موزه) نیز بخشی از موزه انقلاب به شمار می رود و در محل خانه ای واقع شده است که در آن کرژیزانوفسکی (شخصیت انقلابی و همکار لنین) از سال ۱۹۱۹ تا ۱۹۵۹ میلادی زندگی می کرد. آثار به نمایش گذاشته شده در این موزه نشان دهنده فعالیت گسترده کرژیزانوفسکی به عنوان دانشمند متخصص انرژی و شخصیتی اجتماعی که در سال ۱۹۲۰ میلادی ریاست هیأت برق رسانی روسیه را عهده دار بود می باشد. بازدیدهای گروهی و نیز سخنرانی های تحت عنوان زندگی و فعالیت کرژیزانوفسکی، آغاز صنعت انرژی در شوروی در این موزه برگزار می شود. همچنین جلسات و همایش های علمی پیرامون توسعه انرژی الکتریسته بر پا گشته و دیدارهای جانبی در این زمینه صورت می گیرد.
نشانی : خیابان اوسپینکو ۳۰، مترو نوواکوزنتسکایا-تلفن ۲۳۳۰۶۴۰-۲۲۰۲۱۱۲

موزه تاریخ شهر مسکو

این موزه در سال ۱۸۹۶ میلادی با نام موزه اقتصاد شهری و از سال ۱۹۲۰ میلادی با عنوان موزه خدمات شهری مسکو فعال بوده است. محل یاد شده در سال ۱۹۴۰ میلادی به "نوزده تاریخ

موزه انقلاب

این موزه به ابتکار جامعه دموکراسی و انجمن دوستداران موزه در سال ۱۹۱۷ میلادی تأسیس و شروع به فعالیت نمود، نمایشگاه مسکو سرخ که در سال ۱۹۴۲ میلادی برگزار گردید از جمله فعالیت های همین موزه به شمار می آید. در سال ۱۹۲۴ میلادی بنا به مصوبه کمیته اجرایی اتحاد شوروی سابق موزه یاد شده عنوان رسمی یافت. این مجموعه در ساختمانی مربوط به اواخر قرن ۱۸ که برای برادر شاعری به نام خرساکوف بنا گشته بود واقع شده است و از سال ۱۸۱۳-۱۹۱۷ میلادی محل باشگاه انگلیسی ها بوده است. موزه دارای چهار بخش است که یکی از آنها در حال حاضر در دست مرمت می باشد. آثار به جا مانده در موزه نمایانگر تاریخ روسیه از نیمه دوم قرن ۱۹ میلادی است، در تالار موزه، اسناد، تصاویر، پلاکاردها، سلاحها و دیگر آثار هنری به نمایش گذاشته شده است. گردشهای گروهی از این موزه تحت عنوان هایی همانند: روسیه در آستانه جنگها و انقلابها، سه انقلاب روسیه، اتحاد شوروی از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۸۵، جنبش اجتماعی و سیاسی در مرحله کنونی صورت می پذیرد. همچنین سخنرانی هایی تحت عنوان جنگ داخلی، برگهایی از تاریخ، تاریخ سیاسی روسیه در اواخر سده ۱۹ و اوایل سده ۲۰، تصاویر سیاسی، سرنوشت اصلاحگران در روسیه و نیز برخی سخنرانی های دیگر برای کمک به داوطلبان ورود به دانشگاهها برگزار می شود. همچنین انجمن مورخین و کشورستان جوان و نیز انجمن مباحثه با برنامه های متنوع عمل می کنند.
نشانی : خیابان تورسکایا ۲۱ متروی مایاکوفسکایا، تورسکایا، پوشکینسایا، چخوفسکایا-تلفن ۲۹۹۶۷۲۷

موزه انقلاب در موفواری

این موزه که در سال ۱۹۴۶ میلادی تأسیس و با نام کالنین نامگذاری شده بود در سال ۱۹۹۰ میلادی نحوه فعالیت خود را کاملاً تغییر داده و با عنوان کنونی آغاز به کار کرد. موزه یاد شده در ساختمانی که بنای آن به قرن ۱۹ میلادی باز می گردد واقع شده است و یادمانهای موجود در آن ادامه آثار موزه انقلاب بوده و به مسائل

، البسه و لوازم شخصی مدافعان پایتخت، مدلها، نقشه ها، پرچمهای نظامی و... از آثار این موزه به شمار می روند.
نشانی: خیابان میچورین، الیمی سکیا درونیا ۳، متروی یوگازپادانایا
تلفن ۴۳۰۰۵۴۹

موزه مرکزی وزارت کشور روسیه

این موزه در سال ۱۹۸۱ در بنایی که از یادگارهای معماری قرون ۱۸-۱۹ میلادی می رود و در گذشته بخش اداره پلیس سازمان آتش نشانی شوفنسکی در آن مستقر بود فعالیت خود را آغاز نمود. آثار موزه یاد شده نشان دهنده سازمان یابی و فعالیت اداره وزارت کشور در منطقه مذکور می باشد. بازدیدکنندگان از این مجموعه می توانند همزمان از سخنرانی های تحت عنوان: بازرسی جنایی، مبارزه با جنایت های سازمان یافته، بازرسی جنایی و استفاده از شیوه های مربوطه در ادارات وزارت کشور... بهره مند شوند.
نشانی: خیابان سلزنیوفسکیا ۱۱، متروی نووسلو بودسکیا- تلفن ۲۵۸۰۵۵۹

موزه مرکزی نیروهای وزارت کشور

این موزه در سال ۱۹۶۸ میلادی در پادگان آغاز به کار نمود و آثار آن بیانگر تاریخ و نحوه فعالیت نظامی نیروهای کشور می باشد و از جمله یادمانهای مهم آن می توان به اسناد، جوایز، جنگ افزارها، البسه شخصی قهرمان و نیز کارکنان و مقامات بلند پایه وزارت کشور اشاره نمود. در این موزه همچنین بازدیدهای گروهی با بهره گیری از مطالب ویدیویی در موزه یاد شده بازدیدهای گروهی تحت عناوینی نظیر: قدیمی ترین ساکنان مسکو، شهر قرون وسطی انجام و سخنرانی هایی با موضوعاتی همچون: تاریخ مسکودر بناهای یادبود و... برگزار می گردد.
نشانی: نوایا پلوشیدکا ۱۲، مترو لوبلیانکا، کیتای گورود- تلفن ۹۲۴۸۴۹۰

موزه مردمی تاریخی-کشور شناسی شهرداری مسکو

موزه یادشده در سال ۱۹۱۷ تأسیس و

و تجدید شهر مسکو" تغییر نام یافت و از سال ۱۹۸۴ میلادی عنوان کنونی را به خود گرفت. موزه مذکور تا زمان انقلاب در یکی از منارهای "کریستای زاستاوا" و از سال ۱۹۳۸ میلادی در ساختمان سوخاروفسکیا باشنیا قرار داشت که پس از تخریب بنای یاد شده در سال ۱۹۳۹ میلادی موزه در ساختمان کلیسای سابق یوهان باگاسلوف و دیگر بناهای مربوط به آن استقرار یافت. در این موزه نمایشگاهی مختلف با موضوعات گوناگونی همچون "بازگشت زمان" بازدیدکنندگان را به تاریخ طولانی پایتخت که در یادمانهای تاریخی به نمایش گذاشته شده است، آشنا می سازند. در این موزه می توان یافته های باستان شناسان، نسخه های کمیاب، مصنوعات، پیشه وران، ابزار معیشتی طبعات گوناگون مردم مسکو، آثار نقاشان و تصاویری از بناهای دیدنی شهر را مشاهده نمود. این موزه همچنین دارای مجموعه نسبتاً کاملی از آثار نقاشی و استتسوف و نیز مجسمه های مردم شناسی گراسیموف و شاکردش خانم لبدنسکیا در رابطه با تاریخ مسکو می باشد.

موزه مرکزی جنگ کبیر میهنی ۱۹۴۵-۱۹۴۱

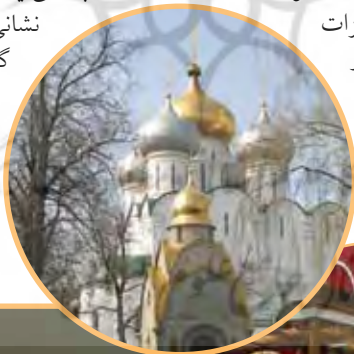
این موزه در سال ۱۹۹۳ میلادی به ابتکار برخی از شرکت کنندگان جنگ کبیر میهنی بنیاد نهاده و بخش عمده مخارج آن از کمک های مردمی تأمین گردید. موزه یاد شده دارای بیش از ۵۰ هزار آثار تاریخی بوده که یادمانهای جنگ کبیر میهنی است. بخش اساسی موزه، خود یک مجموعه معماری به شمار می رود که توسط معمار پولیانسکیو نقاشی به نام تسیر تیلی طراحی شده است و در اتاقهای اصلی آن یادمانهای تاریخی-نظامی، تابلوهای بزرگ مربوط به مراحل جنگ کبیر میهنی، نگارستان، تالار نمایشگاه و دو تالار جهت همایشها و نمایش فیلم موجود است. این مجموعه

همچنین دارای پارک پیروزی و موزه، ادوات و تجهیزات نظامی و مهندسی جنگ و نیز یادبود پیروزی و چهار هرم مذهبی به عنوان نماد وحدت چهار دین جهانی: اسلام، مسیحیت، یهودیت و بودایسم می باشد. یادآور می شود در مجاورت این موزه، مسجد پارک پیروزی -یکی از پنج مسجد بزرگ مسکو قرار دارد که دوره های آموزشی علوم دینی، زبان فارسی و رایزنی فرهنگی نیز در آن برگزار می گردد.

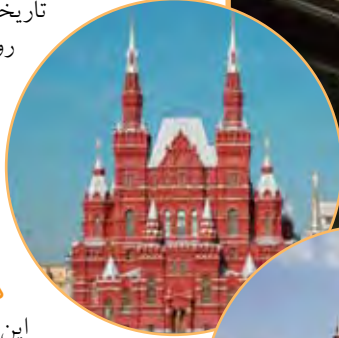
نشانی: پاکلونیه گوری (مجتمع معماری)، خیابان براتیا فرچنکو۱۱ (مدیریت متروی کوتوزوفسکیا- تلفن ۱۴۹۱۷۲)

موزه دولتی دفاع از مسکو

این موزه در سال ۱۹۸۱ در ارتباط با گرامیداشت چهلمین سالگرد نبرد حومه مسکو در ساختمان پیشین ناحیه الیمی تأسیس گردید. نشانگر رویداد های نبرد مسکو در طول سالهای ۱۹۴۱-۱۹۴۲ می باشد. تصاویر و اسناد، انواع سلاحها و ساز و برگ نظامی

تاریخی، کرنادیوری، (توپچی ها)
 روسکی ویتیا، (پهلوان روسی)
 ترتیب داده می شود.
 نشانی: خیابان زاگورسکی
 ۲۳، متروی کونتسیفسکایا
 -تلفن ۴۴۴۰۳۶۶

مرکز موزه زامستورپیه موزه هامیان هنر پیشتا(ز)

این موزه از سال ۱۹۹۱ میلادی فعالیت داشته و در منزلی که در گذشته ملک شخص خیبری به نام پروستیکوف بوده است واقع گردیده و آثار آن نمایانگر کوشش خانواده های حامی هنر و افراد خیر قرون ۱۹-۲۰ میلادی می باشد. از جمله این خانواده ها می توان به باخروشینها، آلکسی یفها، ترتیاکوفها، و غیره اشاره نمود. شمار فراوان اسناد و مدارک و نیز تصاویر نشان دهنده تلاش این افراد است. در این موزه همچنین نمایشگاههایی با موضوعات ویژه بر پا می گردد.

نشانی: خیابان دانسکایا، ۹، مترو آلتایابرسکایا- تلفن ۳۴۵۳۴۹

کلیسای ترائیتسا(تثیبت) در منطقه نیکتینسکی

این کلیسا زیر مجموعه مجتمع تاریخی موزه دولتی تاریخی است که در منطقه گیتای گورود، یکی از بخشهای قدیمی، تجارتی مسکو واقع شده است. کلیسای مذکور در سال ۱۶۳۴ میلادی توسط تاجر ثروتمندی به نام گریگوری نیکیتینکوف احداث گردید. به لحاظ ارزش معماری و هنری و نیز نگهداری آن، یکی از نادرترین یادگارهای معماری و نقاشی قرن هفده به شمار می آید. در میان آثار و تابلوهای نقاشی موجود، آثاری از نقاشان مشهور روس مانند سیمون اوشاکوف، ایوسف ولادیمیروف و نقاشان دیگر دیده می شود که همگی به سفارش نیکیتینکوف انجام گرفته است. در زیر این کلیسا، مقبره خانوادگی نیکیتینکوفها واقع شده است. همچنین اتاقهایی موجود است که به عنوان انبارهای زیرزمینی از آنها بهره برداری به عمل می آمده است. این کلیسا در سال ۱۹۳۴ میلادی به موزه تبدیل گردید. پس از بازدید از این موزه، شما می توانید علاوه بر تماشای آثار آن، با موضوعاتی همچون: کلیسای ترویتسوی نیکیتینکو، یادگار فرهنگ قرن هفده، معماری ترویتسو در نیکیتینکو، نقاشی در کلیسای ترویتسوی نیکیتینکو، تاریخ تابلوهای تصویری مقدس در کلیسای ترویتسوی نیکیتینکو و... آشنا شوید.
 نشانی: ستارایا پلوشاد، کوچه نیکیتینکوف ۳، متروی گیتای گورود.
 تلفن ۲۹۸۵۰۱۸

کلیسای نوودیچی

معماری این کلیسا، که جزو مجتمع موزه دولتی تاریخی مسکو

در ساختمانی که توسط معمار باژنوف در قرن ۱۸ میلادی بنا گشته واقع شده است. در این موزه تاریخ این ناحیه از شهر مسکو در قرن ۱۲ میلادی به نمایش گذاشته می شود. در محل موزه نمایشگاه های گوناگون مربوط به تاریخ کشورشناسی برگزار می شود. بازدید کنندگان موزه از خدماتی نظیر گردش های گروهی جهت آشنایی با موضوعاتی همچون تاریخ، میثانسکایا سلو بود (اریات میسانیکایا) تاریخ سرتینکی بهره مند می گردند. همچنین کودکان با بازیهای آموزشی همانند صندوق مادر بزرگ سرگرم شده و برای دانش آموزان کلاسهای آخر گردشهایی در محوطه موزه ترتیب داده می شود. از دانشجویان نیز جهت کار در موزه (در بخش آثار خانه) استفاده شده و سخنرانی هایی در رابطه با معماری منطقه همراه با نمایش اسلاید برگزار می گردد. انجمن تاریخی کشور شناسی پوئیسک (جستجو) در موزه، فعال بوده و اعضای آن در حفظ و نگهداری اشیاء قیمتی موجود در زیر زمین و زیر شیروانی موزه می کوشند. همچنین برای بازدیدکنندگان سالمند انجمنی به نام ایشینیه (معاشرت) ایجاد گردیده است.
 نشانی: خیابان پراسپکت میرا ۱۴، متروی پراسپکت میرا، سوخارفسیایا- تلفن ۲۰۸۸۹۸۸

موزه انجمن کونتسیوا

موزه فوق در سال ۱۹۸۳ میلادی گشایش یافته و به عنوان انجمنی ویژه، خدمات گوناگون فرهنگی - آموزشی به شهروندان ارائه می دهد. این مجموعه از اعضای فدراسیون باشگاه های یونسکو به شمار رفته و در محل ساختمانی واقع شده که قدمت آن به اوایل قرن ۲۰ میلادی بر می گردد و در گذشته استراحتگاه بانکداری به نام یونکر بوده است. آثار این موزه بیانگر تاریخ ناحیه کونتسیوا می باشد. نمایشگاههایی از یادمانهای این موزه و دیگر آثار موزه های کشور شناسی و تاریخی و نیز موزه های مدارس به طور منظم بر پا می شود و برای دانش آموزان کلاسهای آخر باشگاههای نظامی

به منظور حفظ ارتباط و تعامل هر چه بیشتر بخشهای مختلف چاپ و نشر، نشریه گشت و گذار از نویسندگان و مترجمان محترم دعوت می نماید جهت معرفی کتاب، اطلاعات مورد نظر را به همراه یک نسخه از کتاب به آدرس دفتر نشریه ارسال نمایند. در این شماره کتاب "آزادسازی" نوشته دکتر غلامحسن عبیری را به حضور معرفی کنیم.

دکتر غلامحسن عبیری دارای فوق لیسانس اقتصاد (A.M) از دانشکده اقتصاد دانشگاه کراچی، درجه M.Phil در رشته اقتصاد کاربردی و تحصیلات عالی در زمینه تحقیقات کاربردی اقتصاد جهان سوم است. کتاب "آزاد سازی: خصوصی سازی، رقابت پذیری، و ارتباطات" می تواند بخش کاربردی توسعه فرا صنعتی را برای جوامع در حال توسعه بازبینی کند. این کتاب در ۴۰۷ صفحه و دارای تصاویر و جدول و نمودار است و توسط انتشارات آیدنیه قیمت ۹۵۰۰ تومان به چاپ رسیده است. متقاضیان خرید این کتاب میتوانند با دفتر نشریه تماس حاصل نمایند.

است، به قرون ۱۶-۱۷ میلادی بر می گردد. در سال ۱۵۱۴ به یادمان پیوستن سرزمین اسمولینسک به قلمرو روسیه احداث گردید و از سال ۱۹۲۲ به موزه تبدیل گشت. این کلیسا در طول عمر خود، شاهد رویدادهای تاریخی مهمی بوده است که به عنوان نمونه می توان به مقیم شدن شهربانو ایرینا همسر تزار فیودور ایاهندویچ در این کلیسا در سال ۱۹۵۸، زندانی کردن شاهزاده ساقیا خواهر پطر کبیر، پیروزی لشکر منینی و پوزارسکوی روسیه در جنگ بر علیه سلطه گران لهستانی و سوئدی که در کنار دیوارهای این کلیسا واقع شد و.. اشاره کرد.

نشانی: خیابان نوودیچی ۱، متروی اسپوررتیونایا، تلفن ۲۴۶۸۵۲۶ کلیسای یاد شده از سال ۱۹۹۲ به عنوان موزه فعال بوده و اساس آن را مجتمع معماری مربوط به قرون ۱۶-۱۷ میلادی تشکیل می دهد اتاقهای واقع شده در منطقه زاریادی که به قرون ۱۵ تا ۱۷ میلادی تعلق دارند بخشی از مجتمع "موزه دولتی تاریخی" به شمار می روند اتاق های "زاریادی یادگار معماری به جا مانده در مسکو از قرون ۱۵ تا ۱۷ میلادی بوده که در نیمه قرن ۱۶ میلادی به یکی از اشراف مشهور به نام "نیکیتا رومانوف" که شخصیتی سیاسی و جد تزار "میخائیل فئودورویچ" به شمار می رفته تعلق داشته اند اتاق های یاد شده در سال ۱۶۷۴ میلادی به املاک کلیسای زنامنسکی ضمیمه شدند. این اتاقها در دهه پنجاه قرن گذشته به فرمان تزار آلکساندر دوم به عنوان موزه به ثبت رسیدند (این مهم توسط ریخترانجام شد) عمل یاد شده تحت عناوینی همچون: فعالیت جنگی نیروهای وزارت کشور در مناطق بحرانی و... انجام می شود. این مجموعه بازدید کنندگان را تنها به صورت گروهی و با توافق قبلی پذیرا می باشد.

نشانی: خیابان کراسنوکازارمنایا ۹/۸، مترو کراسنیه واروتا، اتوموتورنایا، تلفن ۳۶۱۸۵۸۸-۳۶۱۸۵۸۷

موزه تاریخی نامیه نظامی مسکو

این موزه در دوم سپتامبر ۱۹۶۷ گشایش یافته و آثار به نمایش گذاشته در آن نمایانگر تاریخ تأسیس و راه جنگی نهادهای ناحیه نظامی مسکو از سال ۱۸۶۴ میلادی به این سو می باشد. در این موزه علاوه بر بازدیدهای گروهی، دوره های آموزشی با عنوان شیوه دلیری و شجاعت و نیز دیدارهای موضوعی ترتیب داده می شود. بازدید از آثار این مجموعه تنها را توافق قبلی امکان پذیر است.

نشانی: خیابان کراسنوکورسانتسکی ۱/۴، متروی آویاموتورنایا، کراسنیه واروتا، تلفن ۲۶۱۵۵۷۶